

Sequitur capitulū Octauū.

Quoniam vniuersi satisfacere possunt pro defunctis. et pro mortuis. et pro alijs viuis. et illa negligendo grauiter peccat. **I**tem de circulo adhuc de satisfactioe. scilicet quomodo pro suffragia possunt satisfacere pro mortuis tria ostenduntur. **P**rimo quod anime iuuari possunt pro suffragia. **S**ecundo quibus rebus iuuari possunt. **T**ertio qui eas iuuare possunt. **D**e primo non dicitur quod sex sunt loca animarum ut dicit magister in. in. c. d. l. xx. et xxi. **E**t tunc cum alijs theologis. videlicet celum. infernum. danatorum. limbum. puerorum. limbum patrum. hic mundum. et purgatorium. **E**t solum in purgatorio. et hic exantibus presentibus sunt suffragia quo ad liberaeone; penne. **I**n primis enim locis exantibus non presentibus sunt suffragia. scilicet exantibus in celo pro modum indigentie quo ad primum essentialia. **D**icente beato Aug. **I**n iuria facit martiri. qui orat pro martire. prodest tamen eis suffragium ad premium accidentale. quod gaudium est in celis super vno peccatore penitentiam agente. **L**uce. xv. **O**rare enim pro talibus in celis infidelitatis est. **E**st autem certum aliquem esse in celis quod tripliciter. **P**rimo per bibliam noui testamenti de apostolis. de mpto iuda. **S**ecundo de patribus veteris testamenti per bibliam veteris testamenti. **T**ertio qui sustinuit martirium

pro fide etiam; si autem peccauerit ut de Cypriano refert Aug. quod falsus martirij abstulit vialia ab eo. **Q**uomodo si potest baptismum statim deo datur puulo. et tunc si ipse presentibus celebratur missa. dicitur de; pro omnibus defunctis. vel pro alijs. **S**i autem maior infante moritur: tunc potest pro eo celebrari. **C**um beatus gre. in dyalo. dicat danatum. puerum necdum quinquennem. **S**i etiam adultus statim post baptismum moreretur: orari potest pro eo. quod forte non penituit nisi pro mortuis. et tunc indiget pro venialibus. **Q**uomodo si est canonicus pro peccatis. **I**n secundis locis non presentibus sunt suffragia. scilicet exantibus in danatorum inferno. vnde aug. **S**i patres meum esse in inferno scire non possumus pro eo quod pro dyabolo orare. **E**t teste ecclesia in inferno nulla est redemptio. secundum legem eorum. quod dicitur per. **T**ertianum quem beatus gre. librasse legitur de inferno oratio. **E**st autem certum esse in inferno hereticos primo. secundo iudeos. tertio paganos. de christians autem non sic certum est. **Q**uoniam enim peccatum eorum manifestum sit. non tamen pena. vnde potest pro eis orari in secreto. et possunt suffragia fieri pro illis qui seipsum occiderunt. qui in bello iniusto mortui sunt. qui duello interierunt. aut qui in torneamentis succubuerunt. aut cum meretrice. **D**icit Aug. in de cura pro mortuis

Septimum Preceptum

habēda. p omnib; deb; fieri ora-
tio. **S**i nō deb; fieri publice p̄p̄
scādalu. Exēplū habes de gre-
go. iiii. dyalog. q̄ pro pprieta-
rio orare diu distulit. Simili-
ter d; fieri suffragiū pro suspēb;
7 iuste dānatis. a subito mor-
tuis. qz etiā latro in cruce peni-
tuit. **S**i aut̄ inueniatur subito
mortu; q̄ p̄us bone vite fuit.
publice oro deb; fieri. qz iust; 9
si morte p̄occupatus fuerit: i
refrigio est. **S**api. iiii. In ter-
cō nō p̄sūt suffragia sc; existe-
tib; in limbo pueror; qz non
sūt i statu disposito. sicut nec
isti i inferno. qz non sunt de cō-
mūitate fidelū. Est ei vna vni-
uersal' eccl'ia in caritate diūcta.
q̄ ē societas a caritate spūalis
de q̄ i simbolo. scōz omūiōnē
Et p̄s. p̄cipē me fac de; oim
timētū te. a ē. **I**do q̄c q̄d vnus
lucrat p̄ oracōes penitēs hic
a illa societate: ē omnū. aut
quo ad ḡtulacōem. a quo ad
sbuencōez. **S**i isti i inferno
dānatoz sūt de societate dya-
boli. a vltut mēb; putrida. **E**t
q̄ i limbo pueror; sūt. a socie-
tate scōz sūt exclusi. **I**do non
p̄sūt eis nrā suffragia. **I**n quar-
to non p̄sūt sc; existe tib; i
limbo patrū non q̄ ad meritū.
qz nullū est post hāc vitā. nec
ad satisfaciēdū. qz non habe-
bant satisfacere nisi p̄ debito

Capitulum Octauū

būane natue totū ad solū xp̄s
p̄ infinitū meritū tollere potu-
it. **I**n q̄nto loco existētib; d
sc; i hoc mūdo suffragiū pro-
dest. sc; tā illi q̄ facit. q̄ isti aie
p̄ q̄ facit. si est in purgatorio
Primo enī idē satisfaciēti pōt
p̄desse tripliciter. **O**no modo
ad merendū si sit i caritate. nihil
ei minḡ meretur de gaudio ce-
lesti q̄ si p̄ se fier; suffragium
fm̄ illud p̄s. oracō mea i finū
meū dūtetur. p̄mo q̄nq; plus
meretur q̄s oracō. vlt celebrā-
do p̄ alio q̄ si pro se facer; qz
maiori feruore caritatis succēsq;
vid; qui sc̄illas feruoris mit-
tit ad alios maxie ad inimicos
In cui; euidentia xp̄o orate pro
inimicis latro dūsus ē ad peni-
tentiā. **E**t fm̄ aug; 9. **S**tepha-
no orate p̄ inimicis. paul; tā-
de dūtetur. **A**lio mō prodest sa-
tiēti ad satisfaciēdū p̄ se i mdi-
recte. qz si iste p̄ quo suffragi-
um fit non indig; ut qz ē i ce-
lo. a qz non ē capax. ut si est i
inferno. q̄n tūc suffragiū faci-
ens ē talis intēcōis habitu qz
p̄ se facer; si nō cred; p̄desse
illi: tunc suffragiū satisfaciēti p̄
fatiēti si indig; **S**i aut̄ non i-
dig; dicit p̄. pa. di. xlv. quātū
tunc i suffragio deb; sep̄ esse
iplicita intēcō fatiētis ut alijs
p̄sit indigētib; hic. vlt i pur-
gatio. **S**i aut̄ fiunt suffragia

Septimūm**Preceptū**

multa et specialia pro illo quoniam non indiget. ut quod est in gloria. vel in inferno. non. et superest. vel quod minus indiget. tunc diuiditur indigentibus pro deo. **Sic** secundum Augustinum in regula dicitur. **Cum** datur vestis in monasterio. vel aliud non indiget. dat abbas illi qui indiget. **Et** idem dicit theodorus. et probat ex sermone quod ad damianum dicitur. **Tercio** modo indirecte potest fieri quo ad orationis subsidium. quod iste cui suffragium prestat. siue sit in celo. siue in purgatorio. tenetur orare saltem cum liberatus fuerit pro faciente suffragium. alias esset ingratus. unde mattheus. **Si** quidem fuerit filius pacis. residet super illum pax vestra. si autem aduersus reuertetur. **Quarto** modo tamen non potest directe ad satisfaciendum. vnde si tibi iniunctum est unum psalterium. et defuncto iniunctum fuit aliud psalterium. si dico pro defuncto unum psalterium. adhuc sum obligatus ad dicendum aliud pro me. **Simile** est in humanis debitis. si debeo unum flor. **Iohanni.** et fratrem meum. eidem etiam unum. dabo unum pro fratrem non me acquitavi. **In** purgatorio autem existentes sunt in magnis debitis erga deum. que debita si non eis subuenit. luere oportet. **Et** permissis. et sic satisfacere. **Ex** premissis patet quod multis modis melius est orare pro mortuis fidelibus. quam pro viuis. **Quia** mortuus autem est me ignorante in inferno. et tunc

Capitulum**Octauum**

gradum glorie merui per opus bonum: si sum in caritate et satisfactio cedit mihi. **Si** autem superestra caritatem. per actum suffragii disposui me ad caritatem aliquam. et opus ad minus fieri premeitorum et si non meitorum. **Aut** est in purgatorio. **Et** tunc licet secundum omnes nihil in mereri possit nec sibi: tamen secundum multos pro me potest exaudibiliter orare. **Sic** et gere. **ii.** machabeorum. **xv.** orant exaudibiliter pro israel. **Et** secundum omnes ad minus orabit pro me cum venerit ad celum. aut iam est in celo. vel ut iam dictum est eis ibi. tunc sciet illos qui pro eis orauerunt et pro eis orabunt. **ym.** etiam si suffragantes propter peccata sua illis non profuissent: adhuc pro eis orabunt. **Et** ratio est. quod amicitiam virtuosio considerat affectum plus quam effectum. **Sunt** autem tunc beati in caritate perfecta. per quam orationum expressa auditur facilliter. **Secus** autem est de viuo quando pro eo oro. quia forte ignoat quod pro eo oro. et sic non orabit pro me. **Item** forte est peccator. et sic modicum valebit. **Item** si est iustus. non tamen in voto semper exauditur. **In** sexto existentibus loco scilicet in purgatorio profuit suffragia. tum quia caritatem habent que facit eos capaces. tum etiam quia de nostra fidelium sunt societate ut tactum fuit de

Septimum Preceptum

existētib; in limbo puerorū de
 omumione ecclē **De loco huius**
 purgatorij sex sūt videnda. q̄
 tradit t̄ho. sup. iij. di. xij. prio
 q̄ sit. pbatur auctoitate scrip
 ture p̄ illō. iij. mach. xij. **Sca**
 ergo a salubris ē cogitacō p̄
 defūctis exorare ut a peccatis
 soluātur. ergo purgātur **Item**
 probat greg. iij. dyalo. p̄ ex
 ēpla plura **Et** p̄ illō. i. cor. iij.
Si quis edificauerit sup̄ fun
 damētum hoc. id ē xp̄m. aurū.
 argētum. et lapides p̄ cōsōs. **Et**
 sequitur. vic; lignū. fennum. sti
 pulā. vniuscuiusq; op̄? quale
 sit. ignis pbabit **Itē** dy om̄ sig
 vlti. capi. celestis ierarchie **Cō**
 memorat ritū p̄mitie ecclē orā
 tem p̄ mortuis **Itē** auctoitate
 p̄horū **Socrates** enī libro q̄
 dicitur fedrō plato nis **Suecū**
 q; inq̄t aīme p̄uidebūtur me
 diocriter egisse. vniēt in locū
 vbi p̄ penas absoluētur **Et** po
 nit aīas bonas habere nullas
 penā. mediocrit̄ bonas medi
 ocre hēre penā. malas aut̄ ma
 gnas. **Ad idē** est **Auicēna**. ix.
 metha. sue ca. vltio. qui tamē
 machometista fuit **Ad idē** ē hēz
 mes termegist9 ad **Esculapū**
 hōne etiā sic. opt; satisfacere
 quēcūq; penitētē **S;** aliq̄ mo
 rūtur in caritate q̄ non satisfe
 cēt pro peccis preteritis. ergo
 opoz; i futuro alicubi satisfā.

Capitulum Octauū

cere. et hoc ē purgatorij. **Exē**
 plis pbat greg. iij. dyalo.
Secūdo nōt q̄ triplex est **g**
 purgatorij. vñū i p̄nti vita p̄
 tribulacōes toleratas ut opoz;
 t; Aliud i alia vita fm legē cō
 munē. tā. p̄pe infernū damna
 toz. ut idē sit ignis q̄ dānatos
 cruciat. a q̄ electos purgat. fi
 cut s̄beodē igne auz purga
 tur. et ferz crematur ut exēplū
 ficat **Tertū** purgatorij ē fm
 disp̄sacōez. **Et** sic q̄nq; in diu
 sis locis aliqui puniri legun
 tur. vel ad viuoz instructōez.
 vel ad mortuoz s̄buencōem.
 ut viuētib; eoz pena innote
 scēs p̄ suffragia ecclē mitiget
Tercō nōt q̄ duplex ē pena ai
 maz in purgatorio. vna s̄sō.
 qua dīma iustitia p̄ ignē p̄uit
Alia dāni. que consistit in p̄uaci
 one visiois b̄tifice ad tempus
Et de vtraq; dicit. q̄ mīma pe
 na purgatorij. excedit maximā
 penā huius vite. **Vñ** aug9. de
 vera a falsa p̄nia. **Hic** ignis
 purgacōis. a si etern9 non sit.
 miro mō est gr̄uis. excedit ei
 oēm penā quā vnq̄ quis pas
 sus est i hac vita. **Runq̄** i car
 ne tāta inuēta est pena. lic; mi
 rabilia martires passi sint toz
 mēta. et multi neq̄ter inq̄ quā
 ta sepe sustinuerit sup̄plitia **Itē**
Aug9. libro de igne purgato
 rij dicit. aliq̄s non ad rē p̄tin;

Septimum **P**receptū

q̄ dūi moras habeas tū ut ad
vitā et nā pueniā. Nemo hoc
dicat frēs k̄mī. quia ille ignis
purgatorij diuor erit q̄ quod
q̄ potestis in seculo. aut videre.
aut excogitaē. Et statū s̄būgīt
Ideo totis virib⁹ vnusquisq̄
labor; capitalia c̄mia. et m̄uta
pccā ita opib⁹ bonis redimē. ut
ex ip̄s n̄l videatur remanē q̄d
ignis ille possit absumē. Exēpli
ficat ibi. Quā dux sit h̄ digitū
modicū i ignē tenere: q̄ topl⁹
totā aiām medullit⁹. dicit ec̄.
cōis thologoz opimio q̄ pur
gatorij pena incōpabilit̄ ē ma
ior p̄is mūdi. De pena dām p
bat. qz q̄ to aliqd̄ magis defi
deratur. t̄nto ei⁹ absentia ē mo
lestior. Et qz affcūs quo deside
ratur sūmū bonū post hāc vitā
in animab⁹ sc̄is intēfior ē quia
nō retadatur affect⁹ molestia
corpis. Et etiā quia terminus
fruedi iā sūmo bono aduenit. s̄
m̄si aliqd̄ impedir; Ideo de tar
datione maxime affligūtur. de
pena sensus p̄bat qz cū dolor
non sit lesio. s̄ lesionis sensus:
t̄nto aliq̄s magis dol; de aliq̄
lesiuo. q̄ to magis ē sensitiuū.
vñ lesiōes q̄ sūt in locis maxie
sensibilib⁹. ut i oculo. et in filib⁹
mēbris. maximū dolorē causāt
Et qz tot⁹ sensus corpis ē ab ai
ma. Ideo si i ipsā aiā; aliqd̄ lesi
uū agat. de neccitate opt; qz ma

Capitulū **O**ctauū

rie affligatur. **¶** Q̄nto nōt qz h
aie wlūtaiea cū maḡ paciā su
stinet pena; purgatorij pt; qz
h̄nt cor rēm. et p̄ oñs oformāt
wlūtātē suā d̄me wlūtati i iu
sticie. Itē ois sapiēs vult illd̄. si
ne q̄ nō p̄t pueniē ad finē intē
tū. s̄ sine illa p̄a nō p̄nt vniē
i celū. Itē p̄tūt suffragia cū ma
xio desiderio s̄m illd̄. Job. xix. mi
seremi mei. miseremi mei saltez
vos amici mei. h̄nt enī aie pur
gatorij q̄druplicē sc̄ia; vñā p
spēs influxas a deo sic alie s̄be
sepate. secūdā p̄ ea q̄h̄ didicerūt
tertiā p̄ aiās illic adueientes.
q̄tā p̄ āgelos bonos reuelan
tes. q̄ntā p̄ malos sc̄; aliq̄n ead̄
s̄m th̄o. deridētes. **¶** Q̄nto no
tat. boni angeli nō puniūt ani
mas i purgatio. qz eoz ocuēs
sūt amicissimi. t̄n possibile ē qz
eas ad loca p̄arū d̄ducāt. nec
crutiātur misterio demonū. qz
aie eoz victores fuerūt. possibi
le t̄n ē qz ip̄i demones q̄ de p̄is
h̄im letātur. aiās comitēt cū
d̄ducūt ab āgel sc̄is et assistāt
purgādis. tū ut eaz p̄is satie
tur. tū ut i eaz exitu a corpe su
um aliqd̄ recipiāt. In hoc aut̄ se
culo q̄n adhuc loc⁹ pugne ē
p̄uunt h̄oies. et a mal̄ āgelis
sic ab hostib⁹. ut pt; de Job. et a
h̄ois sic pat; de Jacob cui⁹ nez
u⁹ femoris angelo p̄cutente
emarcuit. **¶** Benef. xxxij. **S**ola

Septimum Preceptum

aút dīna iustitia aīmas igne
mediāte purgat. sic aurifaber
p ignē aux. sic tribula granū.
a cauteio medic⁹ morbū. Que
da; etiā ibi pccā leuia illuc de
portata purgātur ut dicit gre
go. iij. dyalo. Et aug⁹. i. de ve
ra penitētia. Oēs vtro pene p
pcās q̄ tumcūq; grūib⁹ debi
te. q̄s penas nō plene deleuit
hōtrico. ibi ignis purgabit.
Sic p; q̄ in purgatorio sūt
quadruplices pene. Primo car
cer loci mal⁹. q̄ in terra a ppe
infernū. Secūdo ignis vni for
mis. s; hōm dīnā iustitiā diffor
miter cruciās. Tercō demonū
assistētia cruciatia. Quarto pua
cō beatitudis. Est aut̄ triplex
ignis purgatorij. Prim⁹ ē in
alio mūdo in purgatio q̄ est
acerbissim⁹. Cui⁹ officiū ē tri
plex. vici; purgare a pcās vi
alib; a pcās p mōrib; cōtri
tis. a p vni alib; pro quibus
hō nō est satisfactū. a ab alijs
scōrijs aīe q̄ sunt hitus viciōsi
errores. a fomes. Secūdus
ignis ē cit⁹ purgatorij. q̄ cit
in cōflagōne mūdi. Tertius
purgatorij ignis ē tribula
cōpntis vite. Et ille mltō plus
purgat a cit⁹ q̄ ignis i loco
purgatorij. q̄ meritū eterne
prie aug; a modic⁹ multū de
pccōz pcās delet. a mōrlē cul
pā a vialē delere pōt quo ad

Capitulum Octauū

penā. Sed ignis purgatorij
p̄mi solū delet vni ale pccm. a
penas debitas p mōribus cō
tritis a vni alib; s; nihil mere
tur de gaudio. a in cōpabilit̄
tñ ē maior tercō igne. **S**ex
to notat q̄ vna aīa citius pur
gatur q̄ alia ut doc; ap̄lus. i.
Cor. iij. Exēplificās de ligno.
feno. a stipula. q̄ quedā vni
alia sunt maioris adhxentie
q̄ alia. hōm q̄ affectus magis
ad ea incliatur. a fortius i eis
figitur. ideo talia tardi⁹ pur
gātur. Que aut̄ aīe acerbius
purgātur. vel q̄ tardius. **S**cē
dū q̄ acerbitas pene. pprie re
spōdet q̄titati culpe. s; diutur
nitas rñdet radicaōi culpe in
subiecto. vñ pōt otigere q̄ ali
q̄s in purgatio diut⁹ more
tur. qui min⁹ affligitur a ecō
uerso. **O**ia p̄fata sunt t̄ho. vbi
prius. **A**bbas Joachi libro de
semine scripturaz dicit. mag
pccōzes q̄ vire i fine vite peni
tēt. in purgatorio igne vsq;
ad nouissimū diē tales crema
ri optere credendi sūt. **A**rmi
canus libro de q̄stione armēo
rū li. xij. diē. verisimile ē mul
to vsq; ad resurrectio; glo
riosa oim electoz i purgato
rio remāfuros q̄ multa purga
cōne indigebūt. **S**eq̄t
Capitulū Nonū. p que suffra
gia aīe iuuari possunt aīe.

Avo ad secūdu p̄ncipi
 pale p̄ q̄ vic; aie defū
 ctōz iuuarī possint **h**
 fm gre. iij. dyalo. Et doctores
 m. iij. di. xlv. **P**rimo valet ieu
 niū. **S**ecūdo pl? elemosia **T**er
 tio plus oratio. **Q**uarto maxie
 sacrificiū altaris. semp̄ itelligē
 do. ceteris parib;. **S**ib̄ istis tñ
 quatuor pluā alia cōphendun
 tur sicut dictū ē supra tertio p̄
 cepto de satisfactōe. **P**rimo va
 let ieiuniū. vel vigilia. abstīnē
 tia a delcābilib; cibis. vel alijs
 solacijs corporeis alias licitis
Similit̄ aspitas lecti. et vestīū.
 flagellacō. genuflexio. et pegri
 nacōes. cōtricō. et h̄mōi. **E**t hxc
 animab; applicata valēt p̄ viā
 iustitie. et p̄ mod̄ solucōis p̄ene.
 vnde d̄z xij. q. iij. aia. **I**eiunia
 viuētū sunt auxiliū defūctorū.
 sic q̄ de? ea acceptat p̄ anima
 b; defūctorū tanq̄ p̄ ipsas hoc
 scm̄ ess̄. vñ bt̄us d̄nic? ferrea
 cat̄xa t̄plicē discipliā; om̄i no
 cte recepit vñā p̄ se. aliā p̄ defū
 ctis. t̄ciā p̄ peccōzib; viuis. na;
 si te in carce ex̄nte nō posses sol
 uē statū. x. florenos quos tene
 ris. ego tot p̄ te d̄ādo. te libera
 rē. **S**ic etiā in p̄posito ē de carce
 re purgatoz. **E**x q̄ pat; q̄
 osultū ē valde h̄ p̄ talia purgai.
 p̄b̄ t̄ p̄ infirmitates et alia patien
 ter sustinēdo dū viuim;. q̄ tūc
 asp̄ale mēmur i p̄ria gaudiū

et satisfaciō. **V**n̄ aut̄ nob̄ defū
 ctis q̄s nob̄ suffragat̄. tūc me
 ritū sibi man; h̄ op? satisfacto
 riū in q̄ tū tale solū sb̄ueit nob̄
Exēplū de h̄ purgando sept; p̄
 greḡ. in ome. vbi r̄fert q̄ emi
 lian? diues lapsus i q̄d d̄ā vic
 um. mōsteriū intrauit. se multi
 plicat̄ afflixit. matutias in mō
 te extra mōsteriū p̄ueit. vbi ab
 bas i medio noctis sup̄ eū lum
 velut solē vidit. et cū ab eod̄ de
 ph̄nsus eēt p̄ modū. et intro
 gatus in mōsterio q̄d egisset.
 tar de cōfessus est. q̄ etiā in ip̄a
 luce audiuit dimissum ē pecc̄m
 tuum; pauor etiā et timor mor
 tis quosdam purgat hic. **V**n̄
 greḡ. iij. dyalo. dicit p̄lex q̄
 de culpis minimis ip̄e sol? pa
 uor egrediētes animas iustoz
 purgat. sicut narraui de q̄dam
 factō viro frequēter. q̄ ad mor
 tem vniens velxment̄ timuit.
 h̄ post mortem discipulis i sto
 la alba apparuit. et q̄ p̄ clae sit
 susceptus indicauit. hxc ibi. **E**t
 bt̄us **Aug?** li. de visitaōe i fir
 moz loquēs sacerdotib; de ho
 mimib; morituris sic di. **A**bsol
 uendi sūt om̄s. absolucōez dū
 tarat rogātes. nec suspendēdi
 sunt a fidelium cōmuniōne qui
 b; mors timetur sine dilacōe.
 et quos peccōzum amara recoz
 dacio vel eiciet i lacrimis. vel me
 tus mortis ducit ad vniā sic

Septimum Preceptum

scriptura testat. Et territi purgabitur. scilicet Job. xli. lxx aug?

Secundo valet Elemosina etiam p via iustitie et p modum redempcois p aiabus. et illud melius e qd ieiunium. qd bonum humanum quanto omnium? tanto melius. Elemosina aut pluribus datur interdum. Et sibi isto cophe duntur oia opa misericordie corporalia similit et spualia impesa. p xpo ppter aias defuctor. vnde daco ouoz. cadalarum. panu. et hmoi p ministris eccie val; defuclis. lxx aut hic p se facta sic dictu e de ieiunio pl? nob valerent. Exempu pnt gre. iiii. dyalo. de paschao dyaco no cardinali maximo elemosinao et liato valde q no ex malitia s; ex ignorantia duobus i papatu elcis. postea aio adlx hit illi q minus ius habuit. Paschao ig; defuclio: scus germanus eps capuan? de ofilio medicor i t mis se lauae volca eu seruietem in fructu aqua reperit. a quo cu quehil; cam rate scrutatus. rndit q ppter adlx sione pdictam. Et si mqt p me oraueris. et reuersus non me h inueneris. libratu s; qd et factu e. Et dicit greg. q elemosims paschao meruit libratu a germani pte. **T**ercio valet p aiab; oraco. et plus ceteris pib; q pcedetia. hoc p

Capitulum Ronu

via gre et p intercessioez membroz x. Melius ei e opus caritatis qd dirigit in deum. ut oro. qd qd dirigitur in se. vel in proximu. ut solu ieiunium. vel elemosina. vnde dicit sco. suo qd li. q. penul. Inter oia meitoria oro magis habet raconem meriti. applicabilis alrei. qd ipa de racoe sui e placatia et recociliatiua do. et etiam istis p quo p ip su orate offertur. lxx ille. vnde fm pe. pa. m. iiii. di. xlv. oraco scoz in pria valet p aiab; qz forte bnficijs pri? ad iute fut du hic viueret. valet etiam pces. psertim viatoz iustoz. et pre oib; oracoib; bti Ansel. v; alioz valet quo ad deuoco ne oraco dominica. scilicet p nre. qz iudex noster scus e aduotus noster. cui eet obprobriu. vire contra suu moitu. et mfrigtre vel cassare qd ibi docuit a for maunt. vnde in cimiterio et alibi dicit d; Quia etiam est oraco spiritus sc; q fm Apostolu. postulat p nob gemitib; ienazrabi lib; id e nos postulae facit. valet etiam plus q nre oracones. vigilie defuctor ab eccia institute. qd ex ope opato. id est ex ordinacoe a mtecoe eccie. Exempu de hoc refert vinctio i speculo historiali de sco Johanne elemosinao priazcha. bu ic ei qd a diues dedit. viij. libris

Septimū Preceptum

auri. petēs ut orar; p salute fi
 li; a fris. a nautaz. a nauis. mo
 ritur fili; a circa eadē tempora
 nauis mergitur cū oib; otētis.
 nisi q; hoies p̄fati euasert. **Su**
 p q; cū amiraret diues. vidit
 in somnis simile **Joh.** eleōfina
 rio sibi dicētē **Cur turbais. nō**
 ne p salute petere iussisti. filius
 saluatus ē. a si vixiss; immūd?
 fuiss;. **Alij** in vita sūt tuiti. a m̄
 si orō a elemosia m̄cessissent.
 oēs cū nauī m̄terissent. expge
 fact; igr; diues optie otentus
 e. **Quarto** sup oia valet di
 greg;. **Sacrificiū** altaris. id est
 missē celebratio. a hoc valet p
 viā grē a iustitie. quia melius
 est op; caritatis. om̄is sc; to
 ti; ecclē q; puate. a speālis pso
 ne **Et** dicit hic oblacō altaris
 indistincte ut dicit sco. vbi p̄
 us **Siue** sit osecracō. siue pcep
 cō eukaristie. siue opacō alia
 sacerdotis celebrātis in psona
 ecclē. a non accipitur p̄cise p
 otento in eukaristia. q; etiā; sic
 in pixide eēt. **hxc** aut oblacō ut
 fit deo accepta. oport; q; offe
 ratur a psoā. vel apsois accep
 tis deo. scdm illud **Ben.** iij. re
 spexit de; ad abel sc; p̄mo. a ad
 muneā ei; sc; secūdo. vñ qñ q; s
 celebrēt missa; oblacō fit. p̄rio
 a xpo qui sacramentum illud
 sic instituit hei scdm illd **Joh.**
 vi. p̄cis quem ego dabo caro

Capitulum Nonū

me est p mūdi vita. q; xps est
 fūm; sacdos. q; lic; immediate
 nūc nō offerat. alias eēt in fūm
 tū meritū: tñ mediate offert p
 ministz **Fit** secūdo a xpi passio
 ne. a ab ea hab; efficacā in q;
 tū ibi speālior omemoraō xpi
 passiois h̄tur. vrb. sigms. a
 meditacōib; s̄m illud luc. xxi.
 hoc facite in meā omemoraōe;
Et. i. cor. xi. **Tercō** fit a accep
 tatur racōe voluntatis ecclē
 gnalis militātis. q; ille intelli
 gitur facere cui; noie vel vice
 fit ut di. **Dyo.** ca. xij. cele. Jeraz
 chie. **Quōto** pōt acceptabilius
 fieri vel fructuosius sacrificiū rōe
 psonalis meriti offerētis. puta
 sacdotis offerentis **Quōto** pōt
 acceptabili; hei p priuatā pso
 nā. scdm q; deuota; p̄t missa;
 celebrari. p̄mū ex dictis tā in lo
 nis q; in malis sacdotibus hab;
 locū a efficacā. **Quōtum** ē tñ i
 bois **Quōtū** accidit. vñ s̄m dur.
 a th. i. m. iij. di. xij. **Eucaristia** in
 missē celebracōe duos fructus
 p̄cipalē h; cōferre. vñ in q;
 tū eucaristia ē sacmētū dat reci
 piēti eā deuote. maiorē v̄monē
 ad xpm fidē. sp̄. caritate;. a alia
 plura in p̄pā aia recipientis cau
 sat. **Aliud** h; dare eucaristia ut
 ē nō tñ. sacmētum. s; etiā sacri
 fitiū qd dā deo acceptissimū p
 p̄ p̄fatas tres cās vel qtuor re
 citatas. a sic h; vi satisfactōis

Car...
 ho null...
 es i...
 tu i...
 lim...
 fit...
 g...
 n...
 v...
 o...
 b...
 a...
 co...
 r...
 l...
 ch...
 ti...
 v...
 no...
 im...
 v...
 v...
 m...
 t...
 o...
 f...
 S...
 ca...
 o...
 m...
 d...
 o...
 t...
 m...
 f...
 g...

Septimum Preceptum

ad tollendā penā debitā illi p
 quo offertur missa a sacerdo
 te siue sit p peccō mortali siue
 viali. tā in viuīs q̄ i mortuis
Et si quis quāntum ergo de pe
 na tollit eucaristie oblatō. **R**e
 fm dur. ibidē non semp penā
 totam tollit. qz effect⁹ hodie
 ne oblatōis finitus est. **A**lias
 oēs de purgatio vna missa li
 berat. **S**i pl⁹ a minus tollit
 fm qz se extendit deuocō mi
 nistri offerētis. ⁊ virtus sacri
 cii do soli nō ē. ⁊ reat⁹ fm bñ
 placitū dei. ⁊ fm dispositōez il
 lius p q̄ offertur. **C**redit tam
 archieodōzēb. qz nulla missa ce
 lebrēt. p q̄ nō plures de pur
 gatio liberētur. **Q**uōd veritatē
 dicit h̄re p. pa. vbi p̄us supz
 .iij. **Q**ui a q̄nq; multi sūt i pur
 gatio sic dispositi ut cito libe
 rētur. **A**ut qz iā diu ibi steterūt.
Aut qz pauca purgāda habu
 erūt. **E**t nōnd q̄ quāto h̄c q̄tu
 or suffragia sūt ex maiori cai
 tate: t̄nto ampli⁹ profitunt.
 fm petrum de thar. vbi prius
Tertium aut sacramentum
 altaris p aiab⁹ valeat. doc: gre
 go. iij. dyalo. vbi p̄mo refert
 de mōcho noie iust⁹ q̄ in mo
 nasterio sc̄i grego. aliq̄n eius
 dē medicus fuit: tres denarios
 occulte habuit. quos inueniē
 tes mōchi: i māclatis a beato
 greg. acceperūt. ut moituro iu

Capitulum Nonū

sto null⁹ adess⁹ frat. ⁊ mortu
 us i sterq̄limo sepeliret. mori
 tur: i ḡz. h̄ p̄itēs iust⁹ i sterq̄
 limo sepelitur. xxx. aut die iul
 sit grego. p eo quotidie p tri
 ginta dies missa; vnā celebrat.
 ⁊ tricesima die iust⁹ apparuit
 vni de mōchis dicēs. se añ in
 chacoēz missaz dictaz male
 habuisse. h̄ postea melius. ⁊ iā
 liberatū. **S**ecūdo refert de q̄ dā
 apud hostes detēto. p quo vx
 or certis dieb⁹ sacrificiū offer
 ri peuibat. lōgo aut post tpe
 liberatus innotuit vxori. p̄di
 ctis dieb⁹ a vncul⁹ fuisse solu
 tū q̄n sacrificiū altaris p eo fu
 it oblatū. **T**ercō refert de p̄sbi
 tero q̄ i riuīs id ē timis calidis
 finis aliquotēs se lauaē ofue
 rit. vbi frequēter reperit hui
 torē sibi oia exhibētem. q̄ b at
 neatores ofueuerūt. tādē redi
 ens ne ingrat⁹ ess⁹. duas tor
 tas id ē panes i quib⁹ potat
 ofici eucaristia hui⁹tori obtulit.
Qui ingemiscēs ait. h̄c mādu
 care non valeo. h̄ p me queso
 ofecrare dignis celebrādo. do
 min⁹ eni sui loci huius. ⁊ pro
 meis pecc̄is h̄ purgōr. **S**i re
 diēs. me nō inueniēs. liberatū
 crede. p ebdomadā ergo p̄sbi
 ter quotidie celebrat. ⁊ redi
 ens neminē inueit. **Q**uarto re
 fert de agathone ep̄o cui nauū
 gantū romā temptas nauim

2° dñs dñs

3° dñs

8° dñs

nō.

5°

maxie q̄ssauit. nauta aut̄ eius nauiculā i nauī p̄dētē regē vōlēs cū nauicula fune fracto in mare ferebatur. die tercō vit ep̄s cū q̄ssata nauī i insulā hosticam vbi celebrauit p̄ nauta quē putauit s̄mersū repata q̄ nauī. tādē vit ad rōnū portū. vbi nautā ābulātē vidēs. q̄ fuit quō euasiss̄. R̄ndit ille. Cū nauicula repleta ess̄ aqua ibi māh. q̄ eueza. carne supple di. put potui. Cū q̄ post dies q̄nq̄ fame et labōe fūdītus deficerē: vidi quēdā mibi panē porrigentē. q̄ cōfortatus. vidi nauē trāsēntē. q̄ me huc aduexit. Quo intellexit ep̄s eādē diem fuisse sue celebrāōis. **¶** Quo ad terciū p̄ncipale An suffragia sc̄a p̄ peccatores valeāt defūctis. Rōnd̄ p̄rio sc̄d̄; th̄. vbi p̄ri? q̄ tria sūt que faciunt opa viuoz vlut cāne quedam ad aīas defūctoz pueniē. Prīmū est caritatis vniō. Secūdū est facientis seu satisficientis intēcō. Tertū est obsecrātis oracō. De p̄rio pt̄; q̄ caritas q̄ est vīculū vniēs mēbra eccl̄ie non solū se ad viuos extēdit: s̄ etiam ad defūctos. q̄ in caritate decelserūt. q̄ caritas ē vita q̄ p̄ mortē corpis nō finitur s̄ in illd̄. i. cor. r̄n. xiiij. Caritas nunq̄ excidit. Idcirco etiā amicitia et societas dīna inter bonos in caritate fit

mata et fundata p̄ mortem nō desinit. s̄ manet inter viuos et mortuos in dño et similit̄ inter mortuos in dño int̄ se h̄c caritatis vniō facit aliq̄ mō om̄ia cōmūia int̄ h̄ntes eius societate. ita ut in patria quilibz̄ gaudeat de bonis alteri? singulis. Et in via quilibz̄ deuotus gaudet de singulis vire bonis p̄xi. Et in purgatorio quilibz̄ aīa de bonis alteri? de quibz̄ ponitur articu. 19. Sc̄d̄; om̄iū d̄; p̄mo pl̄ habēs de caritate. de bonis certis alteri factis amplius gaudet et gratulatur sc̄d̄m interiorez̄ cōsolacōez̄ et delectacōez̄. q̄ gaudeat alius qui minorem habet caritatē. et cui illud certū bonū inest. De secundo videlicet de satisfactōis intencōe pt̄; q̄ mortui in memorijs bonim viuunt. vñ sicut viuus vnus pro alio in societate ciuili satisfacere potest ut pt̄; in debitoribus. Sic in societate caritatis apud deum vnus p̄ intencōez̄ alteri potest dare bona sua satisfactōia. inq̄; tum talia. siue sit viuus. siue defūctus. De tercō vic̄; de obsecrātis affectōe seu orōe pt̄; q̄ p̄ viam orōis aliq̄s alteri int̄ dū impetrat p̄mā gr̄a; licet nō mereat. peccatores etiā de? q̄nq̄ audit. q̄n salicet petūt aliq̄d deo acceptum. q̄ de? non solū iustis s̄ etiam peccatoibus bona sua

Septimum Preceptū

quidit ut ptz. **Math. v.** non
 er eoz meritis. s; ex sua clemē
 tia **Ideo sup illo Joh. ix. de?** pec
 catores nō exaudit. dic. glō.
 q; cecus loqitur ut nō inunct?
 id est ut adhuc nō plene videt
Ad oppositū ergo dicēdū q; suf
 fragia siue hāt p peccōres etia;
 seculares. siue per iustos. vale
 repnt defunctis. si non p cai
 tatis vniōne: tñ p impetracōez.
 lic; per iustos scā pl? valeant.
 hanc viā thō. exp̄sse tenere vi
 detur super. ij. di. xl. q. iij. vbi
 oppositā opimionē recitās pñ
 tem sic approbat. **Quia inquit**
 efficatia suffragioz mēsuatur
 fm caritate ei? pro quo fiunt.
 cū tātū valeāt vnicuiq; qñtū
 meruit ut sibi valeret ut aug9.
 dicit **Ideo ab alijs vri? dicitur.**
 q; etiā ipa opaco sine caritate
 facta valz ei pro quo fit virtu
 te caritatis ei? nō operatis. hxc
 ibi. nec in qñto oppositū vidr
 tenē. **Concordat wilh. in rōli**
 dmo **Et p. pa. vbi pri? po**
 nit qtuoz gduz valoris suffra
 gioz q; opuz bonoz. **Prim? ē**
 q; maxie valz suffragiū bñ fa
 ctū p bono. q; oibus mōis tri
 bus pdcis pōt valere. **Secun**
 dus min? valz. lic; valeat boni
 p malo viuo. q; p modū fre
 quētis ipetracōis. **Terti? mali**
 p bono. **Quitus mali valz pro**
 malo. q; de? peccōres nō exau

Capitulū Nonum

dit. id est sic iustos. s; sicut petē
 tes. id qd est cōfoz me dī me vo
 lūtati **Ex pdcis etiā pat; rñho**
 ad aliud dubiū quo queitur
 vtz suffragia scā pro multis. oi
 bus profint eq̄lit. **R. pmo q;**
 suffragiū factū p multis tātū
 valz; quo ad gaudiū. cui lib; i
 purgatoio. qñtum si pro quo
 lib; fier; . **Et eadē racōne valet**
 etiā pro istis aiabus p quib;
 non fit. ptz; ex pmo modo. qz
 caritas fm ap̄sm non qrit que
 sua sūt. id ē fm aug9. nō ppria
 cōmūib? s; cōmūia pprijs an
 poit. vñ sic religio sus bñ dispo
 situs plus gaud; de legato scō
 cōmunitati. q; de legato sibi in
 sp̄ali. **Sic est i purgatoio q;**
 ad o gratulacōem. **Secūdo di**
 co q; suffragiū factū pro mlti
 nō tātū valz; singulis quo ad
 liberacōem a pena. quātum va
 leret si fier; pro vno. vel pau
 ris ex int̄cōe dirigētis. ptz; qz
 opus satisfactoriū est finite ef
 ficacie i satisfactōe. q; qto plu
 bus o diuiditur. tāto min? sin
 gulis cedit. q; est simile i politia
 hūana. **Si enim quinq; sūt i**
 carcere. quoz quilibet tenetur
 qñq; flor. **Si ex pte oim sol**
 uo quiq; florenos: non libera
 tur in toto. s; solum in vno. qz
 adhuc q̄lib; tenetur quatuoz
S; si quiq; florenos darē pro
 vno. ille plene liberaretur **Sic**

etiā ē de incarcerationis i purgatio
Dubitatur adhuc vtrū tātū
 valeāt suffragia successiē otinu
 ata: quātū simul scā ut .xxx. mis
 se p dies triginta dicte. quātū
 triginta vna die dicte. Et sic de
 eleōsina cētū flor. p vnā diem
 datorū quātū si amūsarū pecu
 raretur. 7 sic de alijs *lx. pe. pa.*
 tātū vel plū valēt quo ad meri
 tum instituentis. q̄ magis est
 ad honore dei otinuacō talium
 amūsariorū. Et hoc cōsiderās ec
 cleha. sic institunt amūsaria. tri
 cesimos a septuagesimos et
 hmoi. *S;* quo ad celeriorē libe
 racōem a purgatorio. 7 cicius
 videndū deū. plus valet acce
 lerata multiplicacō. Quia sacra
 mentum i pposito habitum si
 est suffragium altaris. nunq̄
 tantum valet ex ope opato. si
 cut actu habitum. Et forte ai
 ma nō erit tam diu i purgato
 rio quous q̄ vltimum suffragi
 um p amūsarū fiet. vñ vtrū
 q̄ est laudabile. a pōt ex fon
 te caritatis manare. ita ut cōti
 nuans suffragium dīne laudis
 otinuacōez q̄rat. Et simul fatiē
 citi? vult eū liberari. ut statū dō
 fruatur. a ne diu cruetur ac.

Sequitur præceptū Octa
 uū de falso testimonio.

Capitulū Primum

Nunc octauū præcep. a
 tū sic ponitur *Exo. xx.*
 Et deu. v. *Nō loq̄ris
 cōtr̄ primū tuū falsū
 testimoniū. hic h̄m Aug.?* noīe
 falsi testimoniū oīra primū dati
 telligitur prohiberi oē i gnali
 mēdaciū saltē p̄mōsū. q̄d etiā
 innuit textū *leui. xix. d.* *Nō mē
 tiemini. nec decipiat vnq̄ quisq̄
 proxim suū. de quo ec. itelligi
 tur illō Sapi. os q̄d mētūtur
 occidit aīa. Et ps. Perdes oēs q̄
 loquūtur mendaciū. ymo h̄m
 th. 2. 2. q. cxxii. h̄ prohibētur
 oīa pccā ad locucōez p̄tinetia
 q̄b; saltē ifertur nocumtū pri
 mouit mendacia p̄miciosa. de
 tractōes. blasphemie. a hmoi.
 De mēdacō i ḡz tria p̄ncipalit̄
 sūt vidēda. *P̄mo q̄d fit. 7 quotu
 plex mēdaciū sit. a. an oē mē
 daciū sit pccm. Secūdo i sp̄ali
 quot modis q̄s pccat mētēdo
 Tercō q̄n sit mōle. vel veniale
 pccē.* **Q**uātū ad p̄mū nōnd q̄
 ad mēdaciū h̄m th. 7 doctōes
 omunit i. iij. dis. xxxviii. duo re
 quirūtur. p̄mo falsa significatio.
 secūdo intēcō fallēdi. 7 accipit̄
 itēcō fallēdi p̄ intēcōe aliū
 decipiēdi. Aut sibi asserēdi fal
 sū. q̄d si p̄t mēdaciū iocōsū.
 vbi nō semp est intēcō decipi
 endi aliū. a falsam sibi op̄mō
 nez generādi. prout quibusdā
 vidē. Ex quo p̄t; q̄ differentia*